

**Blauwe
Maan**

Hulp na onvrijwillige seks en misbruik

JAARVERSLAG 2022

Voorwoord

Dit jaar stond vooral in het teken van terugkeer naar normaal. Na 2 jaar corona, voortdurend aanpassen van roosters, thuiswerken, beeldbellen, afzeggingen door quarantaine et cetera, konden we in het voorjaar weer terug naar het oorspronkelijke rooster, fysieke afspraken op locatie en opstarten van de groepen. Een opluchting voor ons en onze cliënten.

Toch heeft de corona-tijd ons ook wat gebracht. De mogelijkheid om via beeldbellen hulp te verlenen is als extra aanbod gebleven voor cliënten, die dat willen. Ook de online mogelijkheden van voorlichtingen en kennisdeling zijn nu gemeengoed. Zij blijken een efficiënte werkwijze alsmede een uitkomst voor ons. De tijd die dit opleverde, bleek immers hard nodig om hulp te kunnen bieden aan het grote aantal cliënten.

Dit jaar was immers ook het jaar van “The Voice” en vele andere schandalen die in de publiciteit verschenen. We merken dat het thema veel meer besproken wordt en volop in de aandacht staat. En elke keer triggert dit mensen, die zelf seksueel geweld hebben meegemaakt. Juist daarom is het ook zo belangrijk dat laagdrempelige hulp met expertise seksueel geweld tegelijkertijd beschikbaar is. Dit laatste hebben wij, samen met de wethouders van Tilburg en Breda, in een bezoek aan Mw. Mariëtte Hamer (van de Commissie Hamer) onder de aandacht gebracht. Want wij gunnen elke regio in Nederland een Blauwe Maan.

En eindelijk durfden we het dit jaar aan, nadat we het 2 jaar lang hebben moeten uitstellen, om ons 30-jarig jubileum te gaan vieren middels een symposium. Alle voorbereidingen zijn inmiddels getroffen en de belangstelling om deel te nemen is overweldigend.

Tot slot: onze medewerkers en vrijwilligers hebben ook dit jaar met tomeloze inzet vele ‘overlevers’ een steun in de rug kunnen geven en daarbij het thema seksueel geweld bespreekbaar gemaakt. Bij deze bedanken we vooral ook de cliënten die hun verhaal – met ons en/of in de media – hebben willen delen.

Ik schrijf dit in de wetenschap dat ik per 17 januari 2023 het stokje als bestuurder zal overdragen. Ik heb mogen ervaren hoe professioneel, warm en gedreven alle medewerkers zijn, hoe open zij staan voor nieuwe ontwikkelingen en hoe positief cliënten de hulp van Blauwe Maan ervaren. Ik ga er dan ook van uit, dat Blauwe Maan nog lang ten dienste mag staan van iedereen die seksueel geweld heeft meegemaakt en een steun in de rug goed kan gebruiken. En ik wens mijn opvolger een mooie toekomst toe bij Blauwe Maan.

Namens alle vrijwilligers, stagiaires, beroepskrachten en Raad van Toezicht van Blauwe Maan,

Drs. Ellen Roskes
Bestuurder/directeur
30 januari 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	pag. 3
Maatschappelijke impact.....	pag. 3
Bespreekbaar maken van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag	pag. 4
Kennisdeling.....	pag. 5
Onderzoeken.....	pag. 6
Hulpverlening door Blauwe Maan.....	pag. 6
Het Project “Hulpaanbod seksueel geweld West-Brabant”	pag. 12
Organisatie	pag. 14
Voornemens 2023	pag. 16
Bijlage	
Opvallende cijfers vanuit de problematiek.....	pag. 17

“Het is verleidelijk om de kant van de dader te kiezen. Alles wat hij vraagt van de omstander is om niets te doen. Daarmee sluit hij aan bij het universele verlangen van de mens om geen kwaad te zien, te horen en te spreken.

Het slachtoffer aan de andere kant vraagt van de omstander om te delen in de pijn en het wantrouwen. Het slachtoffer vraagt actie, verbinding en bewustzijn.”

Judith Herman

Inleiding

Blauwe Maan is een laagdrempelige organisatie voor preventie en hulp met betrekking tot seksueel geweld. Zij maakt seksuele grensoverschrijding en seksueel misbruik bespreekbaar en biedt slachtoffers en hun naasten deskundige hulpverlening op maat.

Ons reguliere werkgebied is Midden-Brabant. De gemeenten Oisterwijk, Hilvarenbeek en Gilze & Rijen hebben met Tilburg een regionale afspraak over de subsidiëring van Blauwe Maan. Met de overige gemeenten – met uitzondering van Loon op Zand – zijn aparte afspraken gemaakt over financiering en werkzaamheden.

Het project ‘*Hulpaanbod voor slachtoffers van seksueel geweld in West-Brabant*’ is verlengd met een jaar. De projectleiding ligt bij Blauwe Maan. Tevens voert Blauwe Maan alle centrale taken uit voor West-Brabant.

In dit verslag behandelen wij, gezamenlijk waar dat kan en apart waar nodig, de volgende onderwerpen voor Midden- en West-Brabant:

- het maatschappelijk effect van de hulp;
- onze activiteiten met betrekking tot het bespreekbaar maken van seksueel geweld;
- de individuele hulpverlening en de (lotgenoten)groepen;
- onze organisatie en voornemens 2023.

Maatschappelijke impact

Het bespreekbaar maken van seksueel misbruik heeft een preventieve werking. Zo wordt men meer bewust van wat seksueel misbruik is en wat dat voor impact kan hebben. Belangrijk is het besef dat het niet ‘normaal’ is seks zonder toestemming te hebben. Meer kennis en openheid daarover is kostenbesparend voor de maatschappij. Immers, het vermindert de druk op o.a. (psychische) gezondheidszorg, politie en openbaar ministerie. Seksueel misbruik heeft vaak een enorme impact op het slachtoffer. Tijdig laagdrempelige hulp ontvangen kan veel andere problemen als gevolg van het misbruik verminderen of voorkomen.

Seksuele grensoverschrijding is een bedreiging voor de gezondheid. Het kan ernstige lichamelijke, psychische, relationele en seksuele gevolgen hebben voor de slachtoffers. Ook de maatschappelijke kosten van seksueel geweld zijn enorm. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om zorgkosten en economische schade door productiviteitsverlies. De totale kosten in Nederland worden geschat op meer dan een miljard euro per jaar.⁸

(Uit *Preventie van seksueel geweld in de gemeente. Rutgers*).

Hieronder een aantal voorbeelden van veelvoorkomende situaties bij Blauwe Maan als gevolg van de hulpverlening:

- weer contact hebben met familie en daardoor mantelzorgtaken kunnen verrichten;
- beter voor de kinderen kunnen zorgen en een onder toezichtstelling (OTS) kunnen beëindigen;
- vermindering van fysieke klachten en dus minder gebruik maken van gezondheidszorg;

- vermindering van psychische klachten en dus minder gebruik maken van GGZ-zorg;
- vanuit werkloosheid weer terug in het werk komen;
- na afbreken van de studie, deze toch weer oppakken en afronden;
- voorkomen van herhaald slachtofferschap met alle gevolgen van dien.

Midden- en West-Brabant

Bespreekbaar maken van seksueel geweld en grensoverschrijdend gedrag

Seksueel grensoverschrijdend gedrag komt overal en in alle lagen van de bevolking voor. Dat betekent dat wij onze preventieactiviteiten aanbieden op zoveel mogelijk plekken voor een divers publiek. Daarbij sluiten wij zo goed mogelijk aan op wat op dat moment actueel is en in de publiciteit komt. Hieronder een greep uit deze activiteiten.

Het jaar begon met de onthullingen in het programma Boos over The Voice. Dit genereerde direct de nodige telefoontjes naar Blauwe Maan vanuit pers, collega organisaties en uiteraard cliënten. Cliënten werden er extra door getriggerd. Om die reden hebben we de hulplijn en de chat extra bemenst. De pers vroeg vooral om duiding.

Als reactie daarop werden wij benaderd door de hoofdredacteur van het Brabants Dagblad in verband met samenwerking rondom het thema *Misbruik op de werkvloer*. Blauwe Maan werd gevraagd om teksten mee te lezen en om direct hulp te kunnen bieden indien nodig. Hoewel de oproep om ervaringen te melden prominent in het dagblad heeft gestaan, is er toch niet veel op gereageerd. Wellicht was de drempel toch te hoog of speelt schaamte een rol.

Diverse cliënten hebben hun ervaringen gedeeld op verzoek van bv Brabants Dagblad (vrouwen als pleger), Fameus (podcast, Blog), et cetera.

In samenwerking met omroep Tilburg is de podcast *Individuele hulpverlening* opgenomen voor onze website. Daarnaast zijn er 3 podcasts *#MennToo gemaakt* met ervaringsverhalen van (ex-)cliënten (m).

Ook landelijk weet men ons te vinden, zoals *Zorg en Welzijn* en *Vrouw.nl* (Telegraaf) waarin wij hebben meegewerkt aan een artikel.

Dit jaar hebben we vooral ingezet op digitale vormen van bespreekbaar maken, zoals bijvoorbeeld informatie en podcasts delen via sociale media en met regelmaat nieuwe inhoudelijke blogs op de website plaatsen. Ook zijn persberichten uitgegaan en op de sociale media geplaatst. Dit om de vindbaarheid van onze website en bekendheid van het hulpaanbod te vergroten in Midden- en West-Brabant.

Volgers;
Facebook 519
Instagram 275
Linkedin 264

In de huis aan huisbladen is een ervaringsverhaal geplaatst met informatie over Blauwe Maan en herhaalde advertenties.

Een ex-cliënt heeft haar verhaal gedaan als levend boek in de bibliotheek.

Voorlichtingen zijn gegeven bij onder andere netwerkbijeenkomsten van de GGZ (Primacura), een ouderkamer, aan *Serve the City* (studenten van de universiteit Tilburg), MEE West- Brabant, Samenzorg-team en diverse teams in het sociaal domein. Naar diverse wijkteams, huisartsen, fysiotherapeuten, kinderopvang, werkgevers en contactpersonen uit het netwerk en van gemeenten is informatiemateriaal verstuurd.

De hulpverleners van het project in West-Brabant hebben intern in hun organisatie en in de diverse netwerk-contacten en wijkteams het thema bespreekbaar gemaakt. Er is een persbericht uitgegaan en op de website van de eigen organisatie geplaatst. Hierdoor is de bekendheid van het hulpaanbod vergroot en worden de hulpverleners sneller geconsulteerd.

Midden-en West-Brabant

Kennisdeling

Blauwe Maan heeft ook dit jaar vooral ingezet op kennisdeling online. Zo zijn er inhoudelijke voorlichtingspakketten op verzoek gestuurd naar diverse wijkteams, netwerkcontacten en aan werkgevers.

Om onze kennis nog beter te kunnen delen is het mogelijk om via de website de reader van Blauwe Maan *‘Een beschrijving van de hulpverlening’* te bestellen.

Tevens zijn daar signaalactiekaarten, teksten van de praatpotten (een hulpmiddel om het gesprek op gang te brengen), posters en info-kaartjes te bestellen.

Training Hulpverleners aan slachtoffers van seksueel misbruik

De 2^e groep hulpverleners van West-Brabant heeft de training ‘Hulpverleners aan slachtoffers van seksueel misbruik’ gevolgd. De training is wederom enthousiast ontvangen en heeft een duidelijke meerwaarde op de bestaande kennis van ervaren maatschappelijk werkers.

De training is nu ook beschikbaar gekomen voor andere belangstellenden. Zo is een variant daarvan op maat in voorbereiding voor sociaal werkers in Midden-Brabant op verzoek van gemeente Tilburg en in samenwerking met Sterk Huis.

Webinar Hoe steun je ouders/partners na seksueel geweld

Deze goed bezochte webinar (90 deelnemers) is uitgevoerd door de getrainde hulpverleners van West-Brabant met ondersteuning van Blauwe Maan. Uitnodigingen daarvoor zijn uitgezet via de samenwerkingsverbanden (SVW) Midden- en West-Brabant.

Symposium Niets is meer hetzelfde

Dit symposium over seksueel geweld binnen het gezin is vanuit het SWV-WB georganiseerd in samenwerking met onder andere Blauwe Maan en werd bezocht door bijna 300 deelnemers.

Symposium Bespreekbaar maken seksueel misbruik. Hoe dan!

Dit symposium is ter gelegenheid van 30 jaar Blauwe Maan. Vanwege corona kon het in 2021 niet doorgaan. Inmiddels hebben we het nu wel aangedurfd en is het gepland op 16 januari 2023. Alle voorbereidingen daarvoor zijn in 2022 getroffen.

Project #YouToo?

“De drempel voor slachtoffers van seksueel misbruik om hulp te vragen moet omlaag.” De social designers Anne Ligtenberg en Mats Horbach zijn samen met Blauwe Maan in 2021 het project gestart.

Het doel van dit project is om de kude van hulpverleners voor het bespreekbaar maken van seksueel misbruik te vergroten. Hiervoor werd de collectieve kennis van slachtoffers en ervaren hulpverleners verzameld. Uiteindelijk zal dat uitmonden in een voor iedereen

zichtbaar en toegankelijk platform op internet. “Wij willen namelijk aan de ‘stille’ slachtoffers laten zien dat de hulpverlenersgemeenschap haar best voor hen doet, zodat slachtoffers meer vertrouwen voelen om hulp te vragen”, aldus de designers. De website zal gepresenteerd worden op het Symposium van Blauwe Maan d.d. 16 Januari 2023.

Dit project is mogelijk gemaakt door het *Stimuleringsfonds creatieve industrie*.

Midden- en West-Brabant

Onderzoeken

Regelmatig is Blauwe Maan benaderd om gegevens, zoals cijfers en ervaringskennis, te delen in verband met een onderzoek.

Zo hebben we gegevens gedeeld of interviews gehad met onderzoekers die in opdracht van de ministeries VWS of Justitie & Veiligheid informatie nodig hadden. De thema's waren bijvoorbeeld; *Misbruik met rituele of satanische kenmerken* en *Spreekrecht slachtoffers en nabestaanden*.

Midden-Brabant

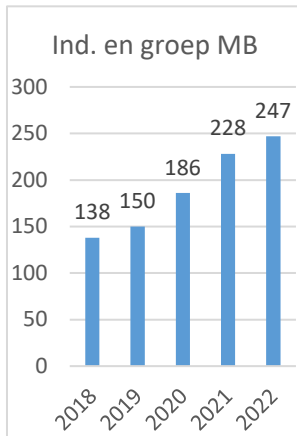
Hulpverlening door Blauwe Maan

Realisatie

Blauwe Maan is gedurende dit jaar 4 dagen per week open geweest, waaronder ook 2 avonden.

Aan 447 cliënten is hulp geboden (300 individuele- en groepshulpverlening en 147 chat-hulpverlening).

Cliënten beoordelen Blauwe Maan met het gemiddelde cijfer van een **9**.

Individuele- en groepshulpverlening

Het totaal aantal aanmeldingen voor de individuele en groepshulpverlening (excl chats) is in 2022 gelijk gebleven met 2021. Echter het aantal cliënten dat uit Midden-Brabant komt is wederom gestegen met **7,6%** ten opzichte van 2021.

Vanuit **West-Brabant** hebben in totaal 16 cliënten hulp ontvangen van Blauwe Maan. Daarvan vallen de 10 nieuw aangemelde cliënten onder het project West-Brabant. Dit waren cliënten die niet doorverwezen wilden worden naar de hulpverleners van West-Brabant of eenmalige contacten. Er waren 6 trajecten reeds voor 1 januari 2022 gestart.

Daarnaast hebben we ook hulp verleend aan mensen van **buiten de regio**.

Wij krijgen veel telefoontjes van buiten ons werkgebied. Deze mensen worden verwezen naar het CSG in hun eigen regio in verband met de sociale kaart aldaar. Wij maken enkel een uitzondering, wanneer de cliënt al een hele zoektocht achter de rug heeft en zich nergens gehoord heeft gevoeld of wanneer de cliënt zelf of via een maatwerkvoorziening van de eigen gemeente de hulp kan bekostigen.

Ook zijn daar cliënten bij die zich anoniem melden en blijkt pas tijdens het hulpverleningstraject, dat zij uit een gemeente van buiten de regio komen.

Gemeente	Actief 1 jan '22	Nieuw '22	Afgesloten '22	Actief 1 jan '23	Totaal geholpen (excl. chats) = afgesloten '22 plus actief '23
Tilburg	72	93	95	70	165
Dongen	5	1	4	2	6
Goirle	4	5	5	4	9
Gilze & Rijen	5	3	1	7	8
Heusden	1	3	2	2	4
Hilvarenbeek	1	4	4	1	5
Loon op Zand	4	6	4	6	10
Oisterwijk	3	7	5	5	10
Waalwijk	9	4	9	4	13
Anoniem	2	15	14	3	17
Totaal Midden-Brabant	106	141	143	104	247
West-Brabant	6	10	7	9	16
Overig	26	11	18	19	37
Totaal	138	162	168	132	300

Individuele hulpverlening

De individuele hulpverlening is voornamelijk gericht op de verwerking van het misbruik. Vaak is er sprake van een (langdurig) meegedragen geheim, waarmee je niet zomaar naar buiten treedt. Aanleidingen om hulp te zoeken zijn vaak het vastlopen in de relatie, problemen met intimiteit of opvoeding van de kinderen. Ook ervaringsverhalen of aandacht voor seksuele grensoverschrijding in de media kunnen een trigger zijn om hulp te zoeken. Vaak ervaren cliënten pas hoe groot de impact van het misbruik op hun leven is geweest, tijdens het verwerken ervan.

“Mijn verhaal kon ik goed kwijt. Ik wist dat ik het vertelde tegen een deskundige die raad wist” Gerard

Gemiddeld cijfer dat cliënten bij de start geven aan hun leven: **4**

Gemiddeld cijfer dat cliënten bij afsluiting van de hulpverlening aan zichzelf geven: **7,6**

De cliënten voelen zich na de hulpverlening positiever en krachtiger in het leven staan.

Andere cliëntgegevens

Het zal opvallen dat regelmatig het cijfer niet overeenkomt met het totaal aantal cliënten of dat het cijfer onbekend is. In die gevallen is bij de cliënt geen navraag gedaan naar het gegeven, omdat het niet relevant was voor de voortgang van de hulpverlening.

“Mijn schuldgevoelens zijn totaal verdwenen. Ik heb ook de hele gebeurtenis kunnen verwerken bij Blauwe Maan en ik heb het leren bespreken. Mijn zelfvertrouwen heb ik weer teruggevonden” Jose

Aantal nieuwe en afgesloten cliënten individuele hulp en groepshulp

	2022	2021	2020	2019
Per 1 januari	138	115	91	75
Nieuw	162	185	157	129
Afgesloten	168	162	133	113
Per 31 december	132	138	115	91

Man/vrouw, zelf slachtoffer/relatie van, migratieachtergrond (nieuwe cliënten)

	2022	2021	2020	2019
Man	21	25	25	24
Vrouw	141	160	132	105
Zelf slachtoffer	141	159	136	117
Relatie van	21	26	21	12
Migrantenachtergrond	14	10	12	21

Leeftijd (nieuwe cliënten)

	2022	2021	2020	2019
0-16 jaar	5	3	1	6
16-25 jaar	42	48	29	23
25-50 jaar	54	54	51	50
> 50 jaar	21	25	19	10

*“Ik heb vooral de bak emotie
steeds kunnen legen. Een
luisterend oor zonder oordeel heeft
mij erg geholpen. Ook het contact
met een lotgenote” Petra*

Duur trajecten afgesloten cliënten

	2022	2021	2020	2019
eenmalig	26	16	12	7
< maand	30	49	14	13
1 tot 3 maanden	15	18	10	15
3-6 maanden	29	26	23	19
6-12 maanden	26	33	22	25
> jaar	36	20	30	19

Ook dit jaar had corona nog de nodige impact. Afspraken werden regelmatig verzet vanwege quarantaine van de cliënt of de hulpverlener. Waar mogelijk werd gebruik gemaakt van beeldbellen. Hierdoor zijn doorlooptijden vaak langer dan voorheen gebruikelijk.

Hoe Blauwe Maan gevonden?

	2022	2021	2020	2019
Doorverwezen	51	60	44	40
Website	11	28	33	13
Flyer	-	3	2	1
Pers/advertentie	-	2	4	2
Via/via	20	32	19	17

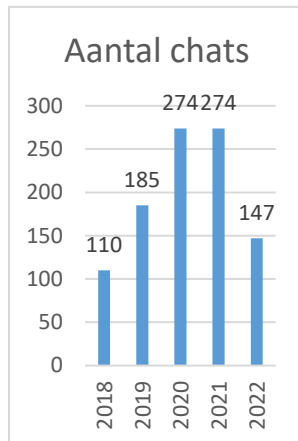
Meldcode

In het kader van *de meldcode* is een beperkt aantal keren Veilig Thuis geconsulteerd. Er zijn geen meldingen gedaan.

Wel is vanwege twee cliënten contact gezocht en samengewerkt met de coördinator mensenhandel.

Chathulpverlening

Om de drempel om hulp te vragen extra te verlagen, wordt chat-hulpverlening aangeboden. Deze vorm van anonieme hulpverlening voldoet duidelijk aan een behoefte.

Wij hebben 147 chat-hulpverleningsgesprekken gevoerd. Deze gesprekken hebben gemiddeld een duur van 50 minuten.

Wij zijn helaas niet altijd in de gelegenheid geweest om de chat tijdens openingstijden open te zetten. Door het grote aantal aanmeldingen voor individuele gesprekken en door de opstart van de groepen hadden de hulpverleners onvoldoende tijd om de chat te bemensen.

In de corona-jaren voor '20/'21 hebben cliënten naast het beeldbellen ook de chat vaker gebruikt om het contact te blijven onderhouden met hun hulpverlener.

Groepshulpverlening

- Lotgenotengroepen

Contact met lotgenoten is heel waardevol. Het draagt bij aan het verwerkingsproces. Tijdens de begeleide groepshulpverlening worden aan de hand van thema's ervaringen uitgewisseld met lotgenoten. Erkenning en herkenning, daar gaat het om. Je staat niet alleen.

Onze lotgenotengroepen worden zeer positief beoordeeld. Wij horen regelmatig terug dat lotgenoten vanuit deze groepen blijvende contacten opdoen.

Als we signaleren dat cliënten met soortgelijke ervaringen mogelijk baat kunnen hebben bij een ontmoeting met lotgenoten, dan brengen wij deze cliënten, als ze dat willen, in contact met elkaar.

Groepen/trainingen	Aantal deelnemers	Aantal bijeenkomsten	waardering
Lotgenotengroep vrouwen	8	6 vanaf sept. 2021 8 in 2022	8
Lotgenotengroep vrouwen en mannen	8	6 vanaf sept. 2021 8 in 2022	8,4
Lotgenoten vrouwen en mannen	9	6 vanaf sept. 2022 8 volgen in 2023	Volgt in 2023
Lotgenoten vrouwen en mannen	9	6 vanaf sept.2022 8 volgen in 2023	Volgt in 2023

Hulp elders

Cliënten geven regelmatig aan reeds eerder hulp te hebben gezocht in verband met het misbruik. De reden om uiteindelijk hulp bij Blauwe Maan te zoeken, is dat zij zich niet gehoord hebben gevoeld of dat de hulp niet goed aansloot. De handelingsverlegenheid van professionals werd ook regelmatig gevoeld.

“...dat er eindelijk iemand was die naar mij luisterde en mij geloofde en dat ik het gevoel kreeg er niet meer alleen voor te staan.” Ingrid

Soms hebben cliënten op andere terreinen reeds hulp. We zoeken dan zoveel mogelijk de samenwerking met de andere hulpverlener om daarmee ook duidelijk af te bakenen wie wat doet. Uiteraard in samenspraak en met toestemming van de cliënt.

Regelmatig verwijzen ketenpartners cliënten door naar Blauwe Maan. Ook verwijzen wij 'warm' door, wanneer behandeling, zoals EMDR, gewenst is of wanneer naast de ervaringen van het misbruik ook andere problematiek speelt.

Heeft cliënt in het verleden andere hulp gehad i.v.m. seksueel misbruik

	2022	2021	2020	2019
ja	42	47	50	32
nee	47	44	31	39
onbekend	73	89	76	58

Doorverwezen door/naar

	<i>Naar Blauwe Maan doorverwezen door</i>	<i>Door Blauwe Maan doorverwezen naar</i>
Arts	8	
GGD		
CSG	10	
GGZ/psycholoog	17	17
Maatschappelijk werk	1	4
MEE		
Onderwijs	5	
RIBW	1	
Slachtofferhulp NL	6	1
Sociaal- of toegangsteam		
Sterk Huis	1	
Veilig Thuis		1
COC	1	
Anders	12	2

Onder 'Anders' vallen bijvoorbeeld organisaties als Traverse, fysiotherapie, bedrijven, POH, Amaran, verloskundigen.

West-Brabant

Het Project "Hulpaanbod Seksueel geweld West-Brabant"

Het project 'Hulpaanbod voor slachtoffers van seksueel geweld in West-Brabant', dat namens de gemeenten in West-Brabant door Blauwe Maan wordt uitgevoerd in samenwerking met de maatschappelijk-werk organisaties en Cirkel is Rond (CiR) in deze regio, is met dit tweede jaar verlengd. De projectleiding ligt bij Blauwe Maan. Tevens voert Blauwe Maan alle centrale taken uit voor West-Brabant, waaronder:

- centrale aanmelding;

- chathulpverlening, telefonische hulplijn, registratie, overdracht, eenmalige contacten, mogelijke cliënttrajecten tot maximaal 5;
- workshops/voorlichtingen/kennisdeling/trainingen/begeleiding casusbesprekingen;
- doorlopende communicatie/persuitingen; via netwerkcontacten en (social) media.

De hulpverlening wordt uitgevoerd door de 4 maatschappelijk werk organisaties: Trema, IMW Breda, Wijzijn Traverse, Surplus in samenwerking met de Cirkel Is Rond (ervaringsdeskundigen).

Totaal aantal nieuw aangemelde cliënten

	Trema	IMW Breda	Surplus	Wijzijn Traverse	Bij Blauwe Maan gebleven	Totaal 2022	Totaal 2021
Via Blauwe Maan	4	16	3	7	10	40	42
Rechtstreeks of via verwijzing (VT,SHN,CSG,GGZ)	2	4	7	19		32	19
totaal	6	20	10	26	10	72	61
Inzet CiR	2	1	1	2		6	4
lotgenotengroep						1	2

Het totaal aantal aanmeldingen is gestegen met 18%.

Van de 10 aangemelde cliënten die bij Blauwe Maan zijn gebleven zijn 2 eenmalige hulpverleningscontacten en 5 cliënten die aangaven, dat zij niet doorverwezen wilden worden naar het maatschappelijk werk West-Brabant. 3 cliënten hebben een intake gehad voor de nieuwe groep in 2023.

	Trema	IMW Breda	Wijzijn Traverse	Surplus	Blauwe Maan	totaal	Totaal geholpen in 2022
Per 1 jan '22	1	8	14	9	6	38	38
Nieuw aangemeld	6	20	26	10	10	72	72
afgesloten	4	18	21	11	7	61	
Per 31 dec.'22	3	10	19	8	9	49	110

Chat-hulpverlening

De chatfunctie is door Blauwe Maan uitgevoerd.

In totaal waren er 147 chat-gesprekken. Vanwege het anonieme karakter is het onbekend hoeveel daarvan aan West-Brabant zijn toe te schrijven.

Projectorganisatie

De projectleiding is uitgevoerd door Blauwe Maan. Daaronder vielen de volgende activiteiten:

- **Training hulpverleners aan slachtoffers van seksueel geweld**
De training bestond uit 7 bijeenkomsten. De training is gevolgd door 9 hulpverleners en gedeeltelijk door 1 ervaringsdeskundige onder begeleiding van twee trainers van Blauwe Maan. De training is eind april afgerond.

2 Hulpverleners zijn ingewerkt en lopen mee met de lotgenotengroepen bij Blauwe Maan met als doel om uiteindelijk ook zelf groepen te kunnen draaien in West-Brabant.
- **Casusbegeleiding**
Er zijn 2 groepen die casusbesprekingen voeren. Een groep van in 2021 getrainde hulpverleners en een groep met in 2022 getrainde hulpverleners.
Elke groep besprak in de eerste helft van het jaar om de vier weken de casussen in een online bijeenkomst, onder begeleiding van een hulpverlener van Blauwe Maan. De tweede helft van het jaar zijn de groepen samengevoegd, omdat bleek dat niet altijd iedereen kon aansluiten en omdat ze van elkaar konden leren.
- **Werkgroep**
De werkgroep is 4 maal online bijeen geweest onder leiding van Blauwe Maan. De deelnemers waren vertegenwoordigers van elke deelnemende organisatie en de coördinator Samenwerkingsverband Seksueel Geweld. De onderwerpen van gesprek waren onder andere de PR rondom het project, de voorlichtingen in de eigen organisatie en bij de eigen netwerkpartners, eventuele bijstellingen in de afspraken rondom de hulpverlening of andere bijzonderheden, het halfjaarlijks verslag en de bekendmaking rondom de webinars. Daarnaast heeft de werkgroep de bijeenkomst voorbereid over de borging van de hulpverlening na de projectfase.
- **Projectgroep**
De projectgroep heeft de bijeenkomst voorbereid voor het overleg over borging van het project. Daarnaast is meerdere keren contact geweest tussen de projectleider van Blauwe Maan en de contactambtenaar van Breda, met name over de toekomst van het hulpaanbod en de subsidieaanvraag 2023 in verband met de verlenging met nog een jaar.
Daarnaast is regelmatig tussentijds overleg geweest met de managers om cijfers te delen, ervaringen uit te wisselen en af te stemmen over de werkwijze ten behoeve van 2023. Ook kwamen thema's aan de orde zoals kwetsbaarheid, borging et cetera.
- **Overleg 'Borging hulpaanbod na 2022'**
24 Maart heeft een overleg plaatsgevonden met de leden van de werkgroep, de managers en de projectgroep over de borging van hulpaanbod na 2023. De conclusie was dat verlenging van het project met 2 jaar wenselijk is.

Midden- en West-Brabant

Organisatie

Centrum Huiselijk geweld en kindermishandeling

Blauwe Maan heeft bijgedragen aan het (expertise-) Centrum Huiselijk geweld en Kindermishandeling met informatie voor op de website (kennisdeling/hulpverleningsaanbod) en informatie gedeeld over ervaringsdeskundigheid.

Samenwerkingsverband seksueel geweld

Blauwe Maan heeft zowel in Midden-Brabant als in West-Brabant deelgenomen en bijgedragen aan het Samenwerkingsverband Seksueel Geweld.

In West-Brabant is door Blauwe Maan twee maal het bestuurlijk overleg bijgewoond.

Gemeenten

4 gemeenten (Oisterwijk, Hilvarenbeek, Gilze & Rijen en Tilburg) hebben gezamenlijke afspraken voor subsidiëring van Blauwe Maan. Met deze gemeenten is regelmatig contact geweest over onze activiteiten, alsmede met het netwerk in die gemeenten.

Met de overige gemeenten in Midden-Brabant zijn apart afspraken gemaakt over de vorm van financiering en werkzaamheden.

De gemeente Breda heeft in het kader van het project “Geweld hoort nergens thuis” namens de gemeenten in West-Brabant het project ‘Eerstelijns hulpaanbod seksueel misbruik’ verlengd. De projectleiding en de centrale taken worden door Blauwe Maan uitgevoerd. In het overleg van management, hulpverlening en gemeente is verzocht het project na 2022 met nog 2 jaar te verlengen vanwege het goed borgen van deze specifieke hulpverlening.

“Meestal als ik vertel aan mensen waar ik stage loop krijg ik dezelfde reactie: ze schrikken. Er heerst nog altijd een groot taboe rondom seksueel misbruik. Het is ook een heftig thema. Het speelt zich af achter de schermen en er wordt weinig over gepraat. Wanneer je slachtoffer bent blijft het misbruik vaak een rode draad in het verdere leven. Een verlies van controle, een overschrijding van grenzen en een zeer beschadigd vertrouwen. Schaamte- en schuldgevoelens. Juist vanwege de heftigheid van deze problematieken is het zo belangrijk dat deze doelgroep wordt ondersteund, dat de stilte wordt doorbroken en dat er plaats wordt gemaakt voor het herstelproces.”
Benthe stagiaire

Stages en leeropdrachten

Wij ontvangen en begeleiden graag studenten, omdat wij het als een belangrijke maatschappelijke opdracht zien om bij te dragen aan het opleiden van hulpverleners met deskundigheid op het thema

seksueel misbruik. Daarnaast wordt zo ook de deskundigheid van Blauwe Maan overgedragen en uitgedragen binnen de opleiding en heeft het daarmee een preventieve werking.

4 HBO-stagiaires hebben hun jaarstage bij Blauwe Maan gedaan. 1 Student heeft haar afstudeeropdracht bij Blauwe Maan afgerond.

Diverse scholieren en studenten zijn op werkbezoek geweest of hebben online interviews afgenomen.

Beroepskrachten

Blauwe Maan had gemiddeld 5 fte beroepskrachten, plus 1fte ziekte- en zwangerschaps-/ouderschapsvervanging.

De beroepskrachten zorgen voor borging van de kwaliteit en continuïteit in de hulpverlening, de voorlichtings- en preventieactiviteiten en voor de ondersteunings- en stafwerkzaamheden.

Vrijwilligers

De vrijwilligers ondersteunen in de hulpverlening, preventieactiviteiten en social media. In 2022 zijn 5 vrijwilligers actief geweest. Daarnaast hebben ex-cliënten bijgedragen aan pr- en scholingsactiviteiten, films met ervaringsverhalen voor op de website, #MennToo en #YouToo?.

Ervaringsdeskundigheid

Een aantal beroepskrachten en vrijwilligers heeft zelf ervaring met seksueel misbruik. Zij worden getraind en gecoached bij Blauwe Maan. Zij zetten onder andere hun ervaringen in in de directe gesprekken met cliënten, bij de trainingen en cursussen, voorlichtingen, preventieactiviteiten en beleidsadviesing. Zij hebben de rol van “hoopverlener” naar de cliënten, waarbij alles erop gericht is om het herstelproces van cliënten zo goed mogelijk te laten verlopen. In West-Brabant hebben ervaringsdeskundigen vanuit Cirkel is Rond bijgedragen aan het Project in de training, casusbesprekingen en hulpverlening.

Deskundigheidsbevordering

Medewerkers hebben diverse webinars gevolgd van het CSG, Slachtofferhulp NI, of vanuit de Samenwerkingsverbanden. Thema's waren o.a. misbruik binnen het gezin, plegers, aangifte/veroordeling, 'Voice Dialogue'. Werkbezoeken zijn afgelegd bij collega-instellingen.

Door medewerkers van Blauwe Maan is een incompany-training van de Rinogroep gevolgd over verrassende interventies bij trauma, depressie, of angst.

3 maal per jaar vindt intervisie plaats.

Er is extra aandacht gegeven aan het hulpverleners bij online seksueel misbruik, waarbij gebruik is gemaakt van onderzoeken en websites die op dit gebied zijn ontwikkeld.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit 3 leden. De thema's dit jaar waren vooral de regionale ontwikkelingen ten aanzien van eenduidige financiering in Midden-Brabant en de opdracht vanuit West Brabant. Daarnaast heeft de opvolging van de bestuurder aandacht gevraagd vanwege haar vertrek begin 2023.

Klachten

Er zijn geen klachten ingediend.

Er hebben zich geen incidenten voorgedaan.

Voornemens 2023

- Wij blijven uiteraard hulp verlenen aan slachtoffers van seksueel misbruik. Als de trend doorzet, dan verwachten wij dat nog meer cliënten ons zullen weten te vinden.
- Wij blijven de samenwerking met onze vaste netwerkpartners actief opzoeken en onderhouden en blijven seksueel misbruik bespreekbaar maken.
- Wij blijven onze kennis delen en zullen de online-mogelijkheden doorontwikkelen. Tevens kijken we of we de opzet van het project in West-Brabant ook kunnen inzetten in andere regio's.
- We starten het jaar met het door ons georganiseerde symposium *Seksueel misbruik bespreekbaar? Hoe dan?*
- Het project #YouToo? zal haar opbrengsten delen in 2023.
- Het project 'Eerstelijns hulpaanbod Seksueel geweld' in West Brabant wordt in 2023 nog een jaar verlengd onder projectleiding van Blauwe Maan. Blauwe Maan zal het centrale aanmeldpunt voor slachtoffers zijn met haar centrale diensten zoals de chat/website/hulplijn et cetera. De hulpverleners van West Brabant voeren de hulpverleningstrajecten uit. Blauwe Maan zal daarbij haar deskundigheid delen, hulpverleners inwerken en begeleiden. Uiteindelijk moet dit jaar leiden tot een plan hoe dit hulpaanbod te borgen.
- Wij werken mee aan onderzoeken en activiteiten, die meer inzicht geven in de maatschappelijke impact die seksuele grensoverschrijding met zich mee brengt.
- Gezien de blijvende stijging van het aantal meldingen gaan wij in gesprek met de gemeenten over de verwachtingen en capaciteit. Immers de aanhoudende publiciteit en aandacht voor seksuele grensoverschrijding leidt tot steeds meer vraag naar onze specifieke expertise en hulpverlening. Daarmee komen we met de huidige capaciteit enorm onder druk te staan.
Tevens is het vooruitzicht op continuïteit van financiering belangrijk voor Blauwe Maan. Hoe te komen tot een meerjaren subsidie zal dan ook hoog op de agenda staan om te bespreken met de gemeenten. .
- Wij zullen Mw. Hamer van de Commissie Hamer ontvangen om de aandacht te vestigen op het belang van laagdrempelig hulpaanbod Seksueel Geweld.

Bijlage 1 Opvallende cijfers vanuit de problematiek Midden-Brabant

Hoe lang geleden vond het misbruik plaats?

	2022	2021	2020	2019
< 1 maand geleden	3	6	10	8
1 maand-1 jaar geleden	27	23	18	15
1-5 jaar geleden	27	25	16	17
>5 jaar geleden	47	55	52	44

Leeftijd cliënt tijdens seksueel misbruik

	2022	2021	2020	2019
< 12 jaar	26	39	33	30
12-18 jaar	41	36	32	20
>18 jaar	36	29	32	30

Duur van het misbruik

	2022	2021	2020	2019
eenmalig	39	25	27	24
kort (1 tot 2 maanden)	10	15	15	4
langdurig	53	62	50	48

Relatie dader

	2022	2021	2020	2019
bekende (niet huiselijke kring)	57	50	42	36
In huiselijke kring	34	46	36	40
professional	1	5	7	2
onbekende dader	8	3	5	

Soort misbruik

	2022	2021	2020	2019
ongewenste intimiteiten	7	3	5	5
aanranding	17	15	9	9
verkrachting	60	57	50	38
anders	1	3	8	3

Meerdere daders

	2022	2021	2020	2019
ja	27	29	27	22
nee	73	72	61	55

Aangifte gedaan

	2022	2021	2020	2019
ja	23	22	22	17
nee	61	65	54	49

